

ПРИМ ДОРОЖІ

Написано українською
Анна Мазурницька

Незабаром настане довгоочікуване літо. І, звичайно, багато сімей вирушить до теплого моря. Подорож автомобілем або літаком обмежує маленькому непосидькові можливість рухатися; йому важко всидіти в обмеженому просторі, та ще й «смирно». Дорослим доводиться бути особливо винахідливими, захоплюючи чимось дитину, коли її тіло пристебнуто ремнями безпеки. Тому до далекої дороги треба підготуватися заздалегідь і продумати цікаві ігри.

ПЕРША ЛІТЕРА

Під час тривалої подорожі можна пограти в гру «Перша літера». Запропонуйте дитині придумати слова, які розпочинаються з тієї ж літери, що і її ім'я. Наведіть декілька прикладів. Якщо вашу дитину звать Марія, можете запитати її: «Кішка ловить кого?». Або: «Під капотом автомобіля є предмет на букву «М», який примушує машину рухатися. Це...». Запитайте: «Хто керує поїздом? Що ти додаєш до сухого сніданку?» Коли вичерпається запас слів на літеру «М», можна пограти з будь-якою іншою.

ЩО Я БАЧУ?

Зверніть увагу дитини на те, повз що ви проїжджаєте. Нехай допоможе вам описати міські і замські пейзажі, що пропливають за вікном. Яким-небудь вигуком відзначаєте незвичайні предмети, наприклад кріплення на телефонних стовпах, машину з вм'ятиною, що стоїть на узбіччі, спортивні тапочки, що висять на дроті, при цьому ставте запитання. Наприклад: «Порахуймо, скільки дітей у групі?», «Тут більше старих чи молодих людей?», «Подивись на дерева: чи вони однакові? Чим різняться?», «Скільки церков (кафе, корів, пожежних станцій, бібліотек чи аптек) ти можеш налічити?»

Старшим дітям можна поставити запитання, відповіді на які потребують аналізу: «Як ти вважаєш, чому машини завдають шкоди довкіллю?», «Чому високі будинки будувати вигідніше?», «Чим відрізняються будинки в центрі міста від хатин на околиці?»

ХОР В АВТОМОБІЛІ

Якщо ви їдете на власному транспорті, можете співати, розгойдуючись у такт мелодії. Кожен вибирає популярну пісню, яку могли б заспівати всі разом. Якщо в машині декілька пасажирів, «хор» можна розділити на дві або три групи. Автомобіль — прекрасне місце, де можна навчити дітей пісень свого дитинства або батькам познайомитися з піснями, які співають у школі. Якщо вам подобаються пісні з музичних фільмів, прослухуйте їх записи і разом вивчайте слова. Наспівайте мелодії з улюблених телепередач. Навчайте дитину пісень, які любите ви, і у свою чергу запам'ятайте її улюблені пісні.

ЛІЧБА В ДОРОЗІ

Якщо вашій дитині кортить доїхати швидше, нехай рахує які-небудь предмети. Можна порахувати, скільки зустрінеться світлофорів із червоним світлом, скільки перехресть знаходиться на відстані від будинку до повороту на шосе або від школи до універсаму. Запропонуйте таку гру: хто долічить до більшого числа, доки ви проїдете від одного світлофора до іншого, або скільки пісень ви зможете проспівати до наступного населеного пункту.

ВІДГАДАЙ, ЩО ЦЕ

Можливо, і ви грали в цю просту гру зі своїми батьками, а вони — зі своїми. Задумайте який-небудь предмет і попросіть дитину відгадати, що це таке. Запропонуйте одну підказку. Якщо малюк не відгадає, підкажіть іще раз. Продовжуйте допомагати до тих пір, поки він не назве річ правильно. Щоб полегшити завдання, можна описувати ознаки предмета і те, як його використовують. Наприклад, якщо ви загадали кермо автомобіля, першою підказкою може бути: «Це щось кругле». Потім: «Воно допомагає спрямувати машину в потрібному напрямку». Третя підказка: «До нього торкається водій». Потім: «Мені треба тримати його, коли я веду машину». Спочатку ваші описи мають бути простими і конкретними для того, щоб дитині легше було відгадати предмет. Коли вона набуде досвіду в цій грі, предмет можна описувати більш завуальовано і давати детальні описи тільки за потреби. Задавайте такі загадки одне одному по черзі.

АУДІОКАЗКА

Поїздка в автомашині надає щасливу можливість спілкування з дитиною, проте бувають моменти, коли ситуація на дорозі вимагає всієї вашої уваги. Дитині важко всидіти спокійно, поки ви зосереджено ведете машину. У такі моменти дайте їй плейсер із навушниками. Нехай послухає запис аудіоказки або пізнавальну розповідь. Потім обов'язково поговоріть про те, що дитина слухала.

ВІДГАДАЙ МОЮ ПІСНЮ

Заспівайте перший рядок пісні, яка напевно відома вашій дитині. Якщо вона упізнає її, нехай заспіває наступну. Якщо ні, продовжуйте свій спів, поки малюк не згадає. Дитина підтримає вас, коли зрозуміє, яку пісню ви вибрали. Потім настає її черга перевірити ваш музичний слух.

ШВИДКА ЗАМАЛЬОВКА

Запропонуйте дитині спробувати себе в ролі художника: нехай намалює декілька картинок, що зображують те, що вона бачить з машини. Дайте аркуш і олівець. Якщо має відбутися тривала поїздка, приготуйте декілька кольорових олівців, фломастерів або крейд. Непогано тримати в багажнику не лише запасне колесо, але й блокнот із коробою кольорових олівців, якщо, звичайно, вашу дитину не нудить у машині.

НОМЕРНИЙ ЗНАК

У будь-якій країні діти грають із написами на номерних знаках автомобілів. Ось варіанти таких ігор:

- дуплети і триплети — шукайте букви і цифри, які повторюються на знаку;
- держави — подивіться, скільки номерних знаків різних держав ви зможете виявити;
- незвичайні номерні знаки — шукайте знаки з цікавим поєднанням букв, виберіть найкумедніші з них і спробуйте зрозуміти, що вони означають;
- 21 — шукайте номери, сума цифр яких дорівнює двадцяти одному або будь-якому іншому числу, яке ви придумаете;
- алфавіт — знаходячи букви на номерних знаках, називайте їх в алфавітному порядку.

ПРИКМЕТИ ЧАСУ

Дітей, які ще не вміють читати, можна зацікавити зображеннями на рекламних стендах. Зверніть увагу дитини на ці «картини», коли ви проїжджаєте повз них, і попросіть назвати зображений товар. Деякі дітлахи люблять наспівувати пісеньки з телереклам. Поговоріть про те, якими з рекламних товарів користувалася ваша дитина цього тижня, а якими — уся сім'я. Не забудьте про хліб, хоча його і не рекламують.

Діти, які вивчають літери, можуть знаходити їх у написках, повз які ви проїжджаєте. Більше старших дітей можна захопити такою вправою: хто швидше назве всі літери рекламні написи, у неї з'явиться чудова нагода продемонструвати знання букв звуків і слів.